

φίλῳ κὶ ἀκωνοσίῳ κὶ ἡδονῇ μᾶλλον ἐν ἡρεμίᾳ. **A** sed immobilitatis etiam operatio est: magis que in quiete quam in motu voluptas consistit. At verò mutatio omnium res sua uisissima est, ut poeta inquit, ob prauitatem quandam, sicut enim homo prauus mutabilis est: ita etiam natura, quæ mutatione indiget: non enim est simplex, neque proba. Ac de continentia quidem & incontinentia, & de voluptate & dolore: quidque vnumquodque horum, & quomodo alia ex ipsis sunt bona, alia mala, dictum iam est. posthac verò de amicitia dicemus.

ἔστιν, ἢ ἐν κινήσει, μεταβολῇ ὅ, πάντων γλυκύτατον, καὶ τὸν ποιητικῶν, διὰ ποιητικῶν πινάκων, ὡς παρὰ τὸν ἀνδρῶν ποσειδῶνα, ὁ ποιητὴς κὶ ἡ φύσις, ἢ δόξα, ἢ μεταβολῆς κὶ γὰρ ἀπλή, οὐδὲ ὁππείκει. κατὰ ἡρώων ἐγκρατείας καὶ ἀκρασίας, κὶ πρὸς ἡδονῆς κὶ λύπης, εἴρηται, κὶ τί ἔκαστον, κὶ πῶς τὰ μὲν ἀγαθὰ αὐτῶν ἔστι τὰ κακὰ, λοιπὸν ὅ κὶ πρὸς φιλικῶν ἐροῦμεν.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ἠθικῶν Νικομαχείων

τὸ Θ.

Κεφάλαιον α.

MΕΤΑ ὅ ταῦτα, πρὸς φιλικῶν ἔπιποιτ' αἰ διαλεξείν· ἔστι γὰρ ἀρετὴ τις, ἢ μετ' ἀρετῆς ἐπι δὲ, ἀναγκασμένοι εἰς τὸν βίον· αἴτιον γὰρ φίλων, οὐδέ τις αἰ ἐλοῖται ζῆν, ἔχων τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ πάντα κὶ γὰρ πλουτῆσι, καὶ ἀρχαῖς κὶ δυναστείαις κεκτημένοις δοκεῖ μάλιστα φίλων εἶναι χρεῖα· τί γὰρ ὄφελος τῆς τοιαύτης δυστηρείας, ἀφαιρεθείσης δυστηρείας, ἢ γ' ἡ γνητεία καὶ ἐπιπνετωτάτη πρὸς φίλους; ἢ πῶς αὖ τμηθεῖν κὶ σῶζαι το αἴτιον φίλων; ὅσοι γὰρ πλείων, εὐσυνότιοι ὄπισθαλεστερα, ἐν παντί ὅ κὶ ταῖς λοιπαῖς δευτερείαις, μόνῳ οἴονται κερταφυζῶν εἶναι τοῖς φίλοις· κὶ νέος ὅ πρὸς τὸ αἰαμαρτήτων, καὶ προσβυτέροις πρὸς δευτερίαν, καὶ τὸ ἐλλείπον τῆς κοφίξεως δι' ἀδίνειδου βουδείας· τοῖς τ' ἐν ἀκμῇ, πρὸς τὰς κελὰς κοφίξεις,

-- Σὺν τε δὲ ἐροῦμεν, καὶ γὰρ

νοήσῃ καὶ κοφίξῃ δὲ μωκτῶ περιφύσῃ τ' ἐνυπαρξῆν ἔοικε πρὸς τὸ γαζηνιμῶν τῶν γηνήσῃ καὶ οὐ μόνον ἐν ἀνδρῶσι, ἀλλὰ καὶ ἐν ὄρνείοις, κὶ ἐν τοῖς πλείοις τ' ζώων, καὶ τοῖς ὁμοιόθετοις πρὸς δὴ ἡλικίᾳ κὶ μάλιστα τοῖς ἀνδράσι· ὅθεν τοῖς φιλικῶν ἀνθρώποις ἐπιπνετωτάτη ἴσθι εἶναι αἰ τις ἐν ταῖς πλάγῃς, ὡς οἰκῶν ἅπας ἀνθρώπος ἀνθρώπων κὶ φίλων ἔοικε ὅ καὶ τὰς πόλεις συμμέχεν ἢ φιλία· καὶ οἱ νομοθέται μᾶλλον πρὸς αὐτῶν ἀσυνίξιζεν, ἢ πλεῖς δεκασιμῶν ἢ γὰρ ὁμόνοια, ὁμοίον τὴν φιλία ἔοικεν εἶναι. ταύτης δὲ μάλιστα ἐφίενται· καὶ πλεῖς ἐπίσιν ἐροῦνται αὐτῶν, μάλιστα ἐξεί-

ARISTOTELIS

moralium Nicomachiorum

LIBER OCTAVVS.

CAPVT I.

OS T hæc sequitur, ut de amicitia differamus: quippe quæ aut virtus quædam, aut cum virtute est. Resque est ad vitam maxime necessaria. absque amicis enim vivere, licet cætera bona omnia suppetere, eligeret nemo. nam & diuites, & principatus, potestatisque habentes maxime indigere amicis videntur. Quid enim prodest eiusmodi prosperitas, si beneficium tollatur, quod erga amicos & præcipue fit, & maxime laudatur: aut quomodo sine amicis custodiri, conseruarique possit? quanto enim amplior, tanto etiam periculosior est. In paupertate etiam & reliquis infortuniis amicos esse vnicum refugium putant. Iuuenibus item conducit ad id ut non peccent: & senioribus ad obsequium & ad defectum actionum, ad quas ob imbecillitatem auxilio indigent: & iis qui in statu sunt constituti, ad honestas res capeffendas. Si bini simul ire parent, nam & ad intelligendum & agendum magis idonei sunt. Inesse etiam natura ei videtur quod genuit, erga id quod genitum est: ei item quod genitum est, erga id quod genuit: atque id non tam in hominibus, quam in auibis, & plerisque aliis animalibus contingit: & iis item quæ eiusdem nationis sunt, & hominibus præcipue: vnde humanos, id est hominum amatores laudamus. Quam familiaris etiam atque amica res fit homini vnusquisque homo, in erroribus quoque conspiciere licet. Videtur etiam ciuitates continere amicitia. & legislatores magis ipsæ quam iustitiæ student: concordia enim esse simile quid amicitie videtur, quam illi maxime affectant: sed iustitiam verò,